

Ιράκ: το χρονικό ενός προαναγγελθέντος θανάτου

1. Μέση Ανατολή σε μιάμιση σελίδα

Τον Οκτώβρη που μας πέρασε, στο τεύχος 38 αυτού του περιοδικού, συνοψίζαμε τα άμεσα σχέδια του κράτους των ΗΠΑ για την περιοχή της Μέσης Ανατολής:

α. Η πρόκληση εμφυλίου πολέμου και η διάσπαση του Ιράκ σε δύο ή τρία κράτη (ένα σουνιτικό, ένα шиιτικό και ένα κουρδικό).

β. Η διάσπαση της Συρίας και, αν γίνεται, η πρόκληση εμφυλίου στον Λίβανο.

γ. Η δημιουργία ενός κουρδικού κράτους που δεν θα περιλαμβάνει κατ' ανάγκη μόνο το Βόρειο Ιράκ (που τώρα πια λέγεται ιρακινό Κουρδιστάν) αλλά όσο το δυνατόν περισσότερες από τις περιοχές όπου βρίσκονται Κούρδοι.¹

Οι δυτικοί θεατές ειδήσεων να είδαν με τεράστια έκπληξη τους «τζιχαντιστές» να εμφανίζονται από τα βάθη της συριακής ερήμου καβάλα σε οπλισμένα SUV και να καταλαμβάνουν ένα κομμάτι του Ιράκ. Αλλά όταν μιλάμε για τους δυτικούς θεατές ειδήσεων όλα είναι έρημος, με πρώτο το εσωτερικό του κρανίου τους. Η διάσπαση του Ιράκ προετοιμαζόταν για πάνω από δέκα χρόνια. Πρώτα με τον πόλεμο του Κόλπου το 1991 και με την εγκαθίδρυση «ζώνης απαγόρευσης πτήσεων» πάνω από το ιρακινό Κουρδιστάν. Έπειτα με την αμερικανική εισβολή του 2003 και με την υπολογισμένη δημιουργία εμφυλίου στο εσωτερικό του Ιράκ. Τέλος με την «αποχώρηση» των ΗΠΑ από το Ιράκ το 2011.

Αν προσέχετε τις συνέχειες αυτής της στήλης, θα έχετε παρατηρήσει ότι ποτέ δεν μιλήσαμε για την αποχώρηση των ΗΠΑ από το Ιράκ σαν τελεσμένο γεγονός. Πραγματικά, τώρα που διαβάζουμε τις προηγούμενες συνέχειες, θα λέγαμε ότι για παραπάνω από δύο χρόνια μιλούσαμε σαν αυτή η «αποχώρηση» να μην είχε λάβει ποτέ χώρα. Από τη μια είχαμε τη γνώμη ότι, για το κράτος των ΗΠΑ, το θέμα Ιράκ είναι ζήτημα βασικής στρατηγικής, άρα δεν μπορεί να εγκαταλειφθεί «επειδή η δουλειά μας τελειώσε», ενώ κανείς δεν μας λέει ποια ακριβώς ήταν αυτή η δουλειά. Από την άλλη είχαμε τη γνώμη ότι η δουλειά του αμερικανικού κράτους στο Ιράκ ήταν ακριβώς η αποσταθεροποίηση, η δημιουργία εμφυλίου πολέμου και τελικά η διάσπαση του Ιράκ σε τρία (αν γίνεται και παραπάνω) κομμάτια. Τέτοιες είναι οι ειδικές ιρακινές εφαρμογές της ακόμη γενικότερης στρατηγικής του κράτους των ΗΠΑ για τον εικοστό πρώτο αιώνα: δημιουργία χάους στον ευρασιατικό νότο έτσι ώστε κανένα κράτος της Ευρασίας να μην μπορεί να αμφισβητήσει την αμερικανική κυριαρχία στους ωκεανούς.

Και να λοιπόν που ξάφνου, εμφανίστηκαν οι «τζιχαντιστές». Καβαλούσαν SUV με πολυβόλα μεγάλου διαμετρήματος. Ήταν τρεις χιλιάδες και μετά έγιναν είκοσι. Είχαν μούσια. Γούσταραν κλειτοριδεκτομή. Εξοπλιζόνταν με χρήματα του Κατάρ και της Σαουδικής Αραβίας. Είχαν για αρχηγό έναν τύπο φτιαγμένο από πίξελ που έλεγε μαλακίες στο you tube.

Το Ιράκ ζήτησε βοήθεια από τους αμερικάνους και αυτοί απάντησαν ότι δεν επεμβαίνουν στα εσωτερικά άλλων χωρών γιατί κάτι φορές που επενέβησαν γίνανε διαδηλώσεις ενάντια στον Μπους και ξενέρωσε ο Μπους. Τελικά οι «τζιχαντιστές» βομβαρδίστηκαν... από το Ιράν και τη Συρία που απ' ό,τι φαίνεται δεν φοβούνται τους ΣΕΚετζήδες που κουνάνε γλυφιτζούρια σε πρωτοκοσμικές πρωτεύουσες, αλλά δυσκολεύονται στην προβολή ισχύος τόσο μακριά και δεν μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα (ας πρόσεξαν). Αλλά δεν τελειώσαμε εδώ. Με την εμφάνιση των «τζιχαντιστών», εμφανίστηκε και το de facto αυτόνομο κράτος του «βορείου Ιράκ» και διασφάλισε την (ιρακινή!) πόλη του Κιρκούκ, μαζί και τα πετρέλαιά της. Ετούτοι εδώ δεν είχαν SUV, αλλά άρματα μάχης. Κι άμα τους δείτε ποτέ να φεύγουν από το Κιρκούκ, θα είναι γιατί κάτι θα έχει αλλάξει στην έκβαση του παγκόσμιου πολέμου.

Με άλλα λόγια, αποδείχθηκε ότι από τον Οκτώβρη του 2013 έως σήμερα, οι δουλειές του αμερικανικού κράτους στη Μέση Ανατολή ήταν ακριβώς αυτές που λέγαμε και καμία από αυτές δεν πάει άσχημα. Καλύτερα απ' όλες πάει η δημιουργία του ιρακινού Κουρδιστάν. Την προηγούμενη φορά που μιλήσαμε για το θέμα είχαμε ισχυριστεί ότι το Κουρδιστάν, που ήδη υπήρχε με έναν κάπως κβαντικό τρόπο, θα είναι το πιο φιλοαμερικανικό κράτος της περιοχής που εκτείνεται από το Ισραήλ έως την Κίνα. Το επιχείρημά μας πήγαινε ως εξής: Μια κουρδική κρατική οντότητα δημιουργείται και όπως συμβαίνει με αυτά τα πράγματα, βρίσκεται εν τω μέσω εχθρών. Στα ανατολικά συνορεύει με το Ιράν, όπου επίσης βρίσκεται μια κουρδική μειονότητα της οποίας η πρόσφατη «μικρή εμπέλευση» εξέγερση καταστάληκε από τον ιρακινό στρατό.² Στα νότια συνορεύει με κάποιο απομεινάρει του Ιράκ, της χώρας από όπου οι Κούρδοι αποσχίστηκαν βουτώντας και τα πετρέλαια

του Βορρά. Το απομεινάρει του Ιράκ, αν συνεχίσει να υπάρχει, θα είναι ένα κράτος παραπάνω από πρόθυμο να δικάσει τους ιθύνοντες του Κουρδιστάν για εσχάτη προδοσία. Στα ανατολικά το Κουρδιστάν συνορεύει με τη Συρία, ή αν προτιμάτε με μία περιοχή υπό διάλυση η οποία επιπλέον διαθέτει μια σημαντική κουρδική μειονότητα που έχει ήδη πάρει τα όπλα και κάνει τα κουμάντα της. Και τελικά στον Βορρά, το κουρδικό κράτος συνορεύει με το κράτος της Τουρκίας, όπου η κουρδική μειονότητα υποστηρίζει με διάφορους τρόπους ένα ισχυρό ένοπλο αντάρτικο εδώ και περίπου τριάντα χρόνια. Το κερασάκι στην τούρτα είναι ότι το «ιρακινό Κουρδιστάν» δεν έχει θάλασσα. Αλλά για να φύγει το πετρέλαιο προς τις ενεργοβόρες βιομηχανίες του πλανήτη χρειάζεται θάλασσα. Άρα; Άρα συστράτευση με τα αμερικανικά σχέδια αποσταθεροποίησης της περιοχής, όχι μόνο γιατί το ιρακινό Κουρδιστάν δημιουργήθηκε εξαιτίας αυτών των σχεδίων, αλλά και γιατί οι εχθροί που το περικυκλώνουν πρέπει να κάνουν χώρο και να εξασφαλιστεί πρόσβαση στη θάλασσα, που προβλέπαμε ότι θα είναι από τη μεριά του Ισραήλ.

Εδώ οι προβλέψεις μας φαίνεται να έχουν ένα μικρό έλλειμμα. Πράγματι, αν πιστέψουμε αυτά που λέγονται στις εφημερίδες, το τουρκικό κράτος έσπευσε να αγκαλιάσει το ιρακινό Κουρδιστάν και να του παράσχει τη διέξοδο στη θάλασσα που τόσο επιθυμεί. Στις αρχές της χρονιάς φτιάχτηκε στη ζούλα ένας αγωγός πετρελαίου που ξεκινάει από τα εδάφη του ιρακινού Κουρδιστάν και καταλήγει στο Τσεϊχάν της Τουρκίας όπου το ιρακινό, sorry κουρδικό, πετρέλαιο φορτώνεται σε πετρελαιοφόρα και αμολιέται αναζητώντας αγοραστή.³ Επίσης ο κύριος Ερντογάν κάνει φιλικούς θορύβους προς τους δικούς του Κούρδους και υπόσχεται τη δημιουργία μιας χώρας όπου θα κυριαρχούν η αδελφότητα, η ανεκτικότητα και τα μηδενικά προβλήματα με τους γείτονες (ο άνθρωπος εννοεί την Τουρκία).

Με μια πρώτη ματιά δηλαδή η εκτίμησή μας για τους προσανατολισμούς του «Κουρδιστάν» φαίνεται αποτυχημένη. Θα θέλαμε ωστόσο να σας ζητήσουμε να της δώσετε μια ακόμη ευκαιρία. Ξέρετε, εμείς νομίζουμε ότι δεν είναι «τα πετρέλαια» που κινούν το παγκόσμιο πόλεμο, αλλά η ένοπλη κρατική ισχύς, η θέληση για δύναμη και άλλα τέτοια ντισεϊκά (ο τρελός με το μουστάκι, όχι ο Χίτλερ, ο φιλόσοφος, έγραφε τέτοια γιατί έβλεπε να 'ρχεται Παγκόσμιος Πόλεμος). Οπότε το τουρκικό κράτος, όσο και αν επιθυμεί «μηδενικά προβλήματα με τους γείτονες», θα δυσκολευτεί πολύ. Από τη μια γιατί, μακροπρόθεσμα, το «κουρδικό ζήτημα», ή για να το πούμε καλύτερα, η εγγενής αστάθεια του τουρκικού κράτους, είναι ένα τεράστιο πρόβλημα που δεν λύνεται με διατάγματα αλλά θα λύνεται εσαεί με τη βία. Το κουρδικό κράτος αποτελεί υπαρξιακή απειλή για το τουρκικό κράτος, όπως το ελληνικό κράτος αποτελούσε υπαρξιακή απειλή για την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Από την άλλη γιατί, βραχυπρόθεσμα, υπάρχουν πάρα πολλοί φίλοι του τουρκικού κράτους, έτοιμοι να το βοηθήσουν να αποκτήσει μη μηδενικά προβλήματα με τους γείτονες.

Να το αποσαφηνίσουμε αυτό: ο αγωγός πετρελαίου Κουρδιστάν-Τουρκίας φτιάχτηκε στη ζούλα από τον Γενάρη και τώρα τελευταία να άρχισε να ρουφάει το πετρέλαιο του Ιράκ με το μπουρί. Και κατ' αυτόν τον τρόπο τρία πετρελαιοφόρα γέμισαν ιρακινό πετρέλαιο μέχρι τις αρχές του Ιούνη και ξεκίνησαν από το λιμάνι του Τσεϊχάν. Αλλά μέχρι στιγμής μόνο ένα βρήκε αγοραστή. Γιατί η Βαγδάτη υπέβαλε αίτηση διαιτησίας κατά της Τουρκίας στο Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο και απείλησε ότι θα κλείσει τα δικά της αποθέματα προς όσους αγοράζουν κουρδικό πετρέλαιο. Λογικό αυτό για το ιρακινό κράτος. Από την άλλη όμως, ένα από τα πετρελαιοφόρα περιπλανήθηκε για δυο εβδομάδες στη Μεσόγειο και «κατέληξε στο Μαρόκο με το φορτίο του ανέγγιχτο. Όταν επικείμενο να το παραδώσει, το αμερικανικό υπουργείο εξωτερικών προειδοποίησε το Μαρόκο για το ενδεχόμενο εναντίον του αγωγής».⁴

Έτσι είναι αυτά. Η ιστορία δείχνει ότι κάθε

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

(
μακροσκελε
ίσαπόψειςμ
εμικρούλες
φωτό
)

Οι χάρτες του Ralph Peters

Ιράκ πριν

Ιράκ μετά

νεογέννητο κράτος έχει «οικονομικά προβλήματα» και είναι αναγκασμένο να ψάχνει «ζωτικό χώρο». Το Κουρδιστάν είναι αναγκασμένο να ψάχνει αυτόν τον «ζωτικό χώρο» εις βάρος των γύρω του και όταν δεν το κάνει, οι κυρίαρχοι των θαλασσών θα το βοηθήσουν. Οι γύρω του είναι το Ιράκ, η Τουρκία, η Συρία και το Ιράν, όλοι τους με κουρδικές μειονότητες, όλοι τους με πείρα στην στρατιωτική καταστολή αυτονομιστικών κινήσεων. Οι εχθροί των γύρω του είναι οι πραγματικοί φίλοι του Κουρδιστάν. Για παράδειγμα:

πληθώρα αντιδράσεων προκάλεσε η προχθεσινή τοποθέτηση του Ισραηλινού πρωθυπουργού Μπέντζαμιν Νετανιάχου στο Τελ Αβίβ, υπέρ της υποστήριξης ενός ανεξάρτητου κουρδικού κράτους στο Βόρειο Ιράκ. Προσπαθώντας να καθυστερήσει τις ανησυχίες της Ουάσιγκτον, ο Ισραηλινός υπουργός Εξωτερικών Αβιγκντορ Λίμπερμαν δήλωσε ότι η χώρα του «δεν έχει κανένα συμφέρον να παρέμβει (στο Ιράκ) υπέρ της μιας ή της άλλης λύσης». Προσέθεσε όμως ότι «ένα ανεξάρτητο κουρδικό κράτος υπάρχει ήδη ντε φάκτο».⁵

Έτσι, για να μη λέμε ότι το κράτος του Ισραήλ είναι πάντα κατά της αυτοδιάθεσης των λαών, ειδικά των λαών χρώματος καφέ. Επειδή βέβαια τα κράτη δεν κάνουν τζάμπα καλοσύνες, έχουμε την εντύπωση ότι το τελευταίο πέσιμο του Ισραήλ στη λωρίδα της Γάζας έχει να κάνει με την ολοκλήρωση του αποκλεισμού του Ιράν από τη Μεσόγειο. Τώρα που το «τζικαντιστάν», το Κουρδιστάν και η στρατοκρατούμενη Αίγυπτος εξασφαλίζουν ότι η Χαμάς είναι αποκλεισμένη από ξηράς και θαλάσσης από τον βασικό της προμηθευτή, δηλαδή το Ιράν, το ισραηλινό κράτος δοκιμάζει ξανά εκείνο που είχε προσπαθήσει δυο χρόνια πριν, εντελώς αποτυχημένα: εισβολή στη λωρίδα της Γάζας, ξερίζωμα της ιρανικής επιρροής στο εσωτερικό της ισραηλινής επικράτειας και βλέπουμε. Αν το κράτος του Ισραήλ τα καταφέρει, το επόμενο θα είναι η επιστροφή στον Λίβανο για remake της επίσης αποτυχημένης εισβολής του 2006, αυτή τη φορά με Κουρδιστάν και διαλυμένη Συρία ανάμεσα στο Ιράν και τη Χεζμπολάχ, για να δούμε πόσα απίδια βάνει ο σάκος και μέχρι πού φτάνει η αυτοδιάθεση των λαών.

Αλλά όποτε φτάνουμε στις συγκεκριμένες προβλέψεις αισθανόμαστε κάπως άβολα (και ορθώς, γιατί συνήθως τα κάνουμε σκατά). Οπότε ας μείνουμε με αυτό: Η διάλυση του Ιράκ και η δημιουργία του κράτους του Κουρδιστάν είναι το αποτέλεσμα μακράς προεργασίας από μεριάς του αμερικανικού κράτους και των συμμάχων του. Είναι ένα γεγονός που στρέφεται ενάντια στο Ιράν, και φυσικά ενάντια σε ό,τι έχει απομείνει από τη Συρία. Το Κουρδιστάν, μαζί με το «τζικαντιστάν», δηλαδή το χάος που δημιούργησαν οι αμερικανικές και σαουδαραβικές χρηματοδοτήσεις στο βόρειο Ιράκ, θα στέκει εμπόδιο στη χειραίδα επικοινωνία του Ιράν με τη Μεσόγειο. Και όσο υπάρχει, θα αποτελεί υπαρξιακή απειλή για το τουρκικό κράτος. Το οποίο από την παλιά εκείνη ώρα της προετοιμασίας της αμερικανικής εισβολής στο Ιράκ το 2003 είχε να νιώσει να το ζώνουν τα φίδια.

Αυτά. Και τώρα, μετά από στιβαρές αναλύσεις, λιγότερο στιβαρές προβλέψεις και μετρίως αποτυχημένα ευφυολογήματα, απομένει το αγαπημένο και δύσβατο θέμα, δηλαδή τι λέει και τι κάνει για όλα αυτά το ελληνικό κράτος.

2. Ελλάδα σε μισή σελίδα

Όπως ξέρουμε καλά, από το 2009 και μετά, το ελληνικό κράτος αντιλαμβάνεται τη θέση του ως κομμάτι της ευρύτερης κατάστασης στην Ανατολική Μεσόγειο. Το ελληνικό υπουργείο εξωτερικών αντιλαμβάνεται καλά τα αμερικανικά σχέδια και φιλοδοξεί να προσφέρει το κάτι της του. Το ελληνικό κράτος στήριξε την διάλυση της Λιβύης και ήταν έτοιμο να υποστηρίξει την αμερικανική εισβολή στη Συρία, ενώ γνώριζε ότι εκεί θα βρισκόταν αντιμετώπιση με την Τουρκία. Απ' ό,τι αποδείχθηκε μάλιστα, το ελληνικό κράτος υποστήριξε την αμερικανική εισβολή στη Συρία πολύ περισσότερο απ' ό,τι το αμερικανικό κράτος. Παρά τις πυρετώδεις καλοκαιρινές προετοιμασίες, η Ελλάδα έμεινε μπουκάλια.⁶

Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι το υπουργείο εξωτερικών ξέχασε τις στρατηγικές του κατευθύνσεις. Να πώς αντιλαμβάνεται την κατάσταση ο υπηρέτης πολλών αφεντάδων κύριος Παπαχελάς, σίγουρος ότι δεν τον διαβάζει κανείς, αλλά και ότι αυτοί που τον διαβάζουν γουστάρουν:

Όσα συμβαίνουν στην ευρύτερη περιοχή μας δημιουργούν νέα δεδομένα, αλλά και νέες απειλές για τα ελληνικά συμφέροντα. Η Μέση Ανατολή μετατρέπεται σε μια τεράστια μαύρη τρύπα. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει με βεβαιότητα πού θα οδηγήσουν οι καταγιστικές εξελίξεις στο Ιράκ, η διάλυση χωρών όπως η Συρία και η Λιβύη και η ένταση στην Παλαιστίνη. Από μια πρώτη ανάγνωση, η Ελλάδα ισχυροποιείται γεωπολιτικά (...)

ακολουθεί σύντομη αλλά ζοφερή παρένθεση όπου το πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης και το τέρας της ισλαμικής τρομοκρατίας απειλούν την γεωπολιτική ισχυροποίηση της χώρας, και ο υπηρέτης καταλήγει:

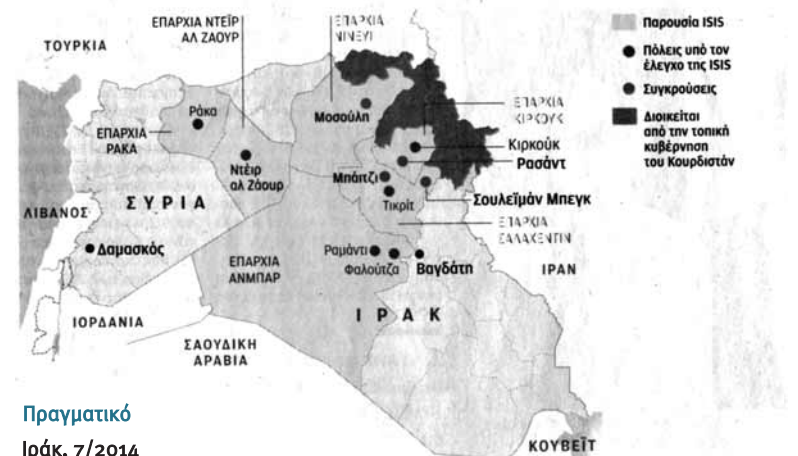
Πέρα από όλα αυτά, όμως, η Ελλάδα έχει κάνει τα τελευταία χρόνια σημαντικές κινήσεις. Έχει έλθει πολύ πιο κοντά στο Ισραήλ, με το οποίο έχει κτισθεί μια στενή σχέση συνεργασίας σε τομείς που... δεν φαίνονται. (...)

Σε κάθε περίπτωση η χώρα μας αποτελεί μέτωπο πρώτης γραμμής αυτήν τη στιγμή για όσους αντιλαμβάνονται τι συμβαίνει στην περιοχή. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση διπλωμάτη Δυτικής χώρας που βοηθά πολύ στην πάταξη της λαθρομετανάστευσης και την αποτροπή της διείσδυσης διεθνών τρομοκρατικών οργανώσεων στην Ελλάδα, όταν ρωτήθηκε «μα γιατί βοηθάτε τόσο πολύ;». «Αγαπώ μου» απάντησε «είναι πιο φτηνό και αποτελεσματικό να αντιμετωπίσουμε αυτές τις απειλές τώρα εδώ, παρά όταν φτάσουν στο δικό μας έδαφος».⁷

Ο αποκλεισμός του Ιράν από τη Μεσόγειο ολοκληρώθηκε. Το Ισραήλ εκμεταλλεύεται τη συγκυρία. Η Ελλάδα χτίζει σχέσεις συνεργασίας με το Ισραήλ σε τομείς που... δεν φαίνονται (τρομακτικό εκείνο το είδος χιούμορ που μπορεί να εκφραστεί με τρεις τελείες) και έχει τιγκάρει πράκτορες που βοηθούν στην «αποτροπή της ισλαμικής τρομοκρατίας». Οι Έλληνες υπήκοοι βλέπουν και ξεχνούν. Νομίζουν ότι το θέμα Συρία τελείωσε πέρυσι το καλοκαίρι. Εν τω μεταξύ το ελληνικό κράτος συνεργάζεται, κυνηγάει μετανάστες, στρατιωτικοποιείται. Ετοιμάζεται· γιατί όταν έρθει η ώρα θα πρέπει να βοηθήσει τους τυφλούς να δούν τους «τομείς που δεν φαίνονται».

Καλές διακοπές· σε όποιον καταφέρει να κάνει τέτοιο πράγμα.

1. «Το Κογιότ της Ερήμου: Σχέδια του Αμερικανικού Κράτους και των Φίλων του για τη Μέση Ανατολή», *Antifa* #38, 10/2013.
2. Reva Bhalla, «Letter form Kurdistan», *Stratfor.com*, 10/12/2013.
3. Στο ίδιο.
4. Ρουμπίνα Σπάθη, «Μάχη Κουρδιστάν – Ιράκ για τον θησαυρό του πετρελαίου», *Καθημερινή*, 26/7/2014.
5. «Ισλαμικό Χαλιφάτο σε Ιράκ και Συρία Αναβιώνει το ISIS», *Καθημερινή*, 1/7/2014.
6. Όλα αυτά αποδεικνύονται στο «Κογιότ της Ερήμου», όπως πριν.
7. Αλέξης Παπαχελάς, «Οι Απειλές της Πρώτης γραμμής», *Καθημερινή*, 23/7/2014.

Πραγματικό Ιράκ, 7/2014

Στο τεύχος 29, τον Φλεβάρη του 2012 είχαμε ασχοληθεί με τις παρανοϊκές φαντασιώσεις του φασίστα συνταγματάρχη Ralph Peters που είχαν δημοσιευθεί στο περιοδικό του αμερικανικού στρατού το 2006. Εδώ έχουμε τις φαντασιώσεις του Peters παρά με την πραγματικότητα. Βρείτε πώς φτάνει το Ιράν στη Μεσόγειο και κερδίστε συλλεκτική μπροσούρα με άπαντα Αλέξη Παπαχελά 1991 - 2014.

Το χαλιφάτο

Ο χάρτης που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο ως προϊόν της γεωπολιτικής σκέψης των μουσάτων οπαδών της κλειτοριδεκτομής που όμως έχουν SUV. Μην βιαστείτε να κατακρίνετε, καθώς προτείνεται εδώ :

- A. Αν μη τι άλλο ένας ρεαλιστικός τρόπος για να βγει η Ελλάδα από το μνημόνιο.
- B. Επίσης μια δελεαστική κατά τη γνώμη μας εναλλακτική στο να έρθει ο Σύριζα στην εξουσία.
- Γ. Τέλος, ορισμένοι νέοι, πολύ πιο ενδιαφέροντες προορισμοί για το πρόγραμμα Erasmus (κάτι γνωστοί μας που πήγαν Σουηδία, βαρέθηκαν και γύρισαν πριν την ώρα τους).